

LAPSENI VIIMEINEN KIRJE

Täällä hän kasvoi Pohjolan mailla,
Ei sentään kotoista onnea vailla,
Vaikka pienet oli leivän murut.
Hän perhona liiteli kukkien päällä...
Punaposkena hiihteli järven jäällä...

Kerrampa peltomme ei antanut viljaa,
Silloin me yhdessä itkimme hiljaa...
... Tyttöselle näin minä haastoin:
"Syy siihen on johdossa järjestelmän,
Että nälkä mun ainoan lempen heelmän
Pois kotirannasta kauaksi raastoi.

Hän poissa jo luotani vuosia viisi...
Toki sentään kirjeen siivillä kiisi
Tänne Pohjolan pieneen tupaan...
... Vaan viimeinen kirje toi tuskan tulta,
Tuli lauselma: kuule, äiti kulta,
Pian pääsen mä haudan hupaan.

"On vuoteeni armotta kuoleman vuode,
Tänne kuihtuu Pohjolan kukkainen tuore...
Tässä painissa kuolema voittaa...

On yksilö heikko, kun tuulessa heinä,
Sen pyyteiden tiellä on rautainen seinä,
Johon sitkeä tahtokin murtuu.
Oi, äiti! jos saisin viel' hetkisen elää,
Niin kuulisit kuinka mun laulun helää,
Vaan nyt se tuskihin turtuu.

Minä laulaisin mahtajain linnojen alta
Katuliejusta, kurjien hautuumaalta,
Minä laulaisin laulaisin lujaa!
Siihen sorretut siskoni ensiksi yhtyis',
Sen säteitä innolla jatkamaan ryhtyis',
Näin valaisten kulkurein kujaa.
Elli F. Mäkinen.

ARVAAHAN SEN

Kas, herrasmies, rouvineen
Nyt tietä taivaltaa.
Tienohessa pieni poikanen
Näin äännähtää uskaltaa:

"Ostakaa näitä kukkia,
Parhaita kun löytää voim.
... Mun äitini on sairaana,
Isä haudassa jo... oi!

Luulisi säälin tunteen
Sulattavan jäisenkin sydämen,
Kun näkee lapsiraukan tuon
Kalpein poskin, suru hymyineen.

Herrasmiehen katse on
Vain kylmä tutkiva,
Rouva hyvin äännekkäästi
Näin alkaa pauhata:

"Arvaahan, mitä noista
Kasvaa voi maailmaan,
Kun lapsena tuolla tavoin
Jo valhetella osataan."

Nutun repaleisen alla,
Lyö sydän arka tuo...
Kukkakimppuun katsahtaa...
Äidin elonhintaan on nuo...

Äiti-raukan täytyy saada
Pian virvoitusta, apua.
Muuten hänet kohta korjaa
Pois säälimätön kuolema.

Turhaan rukoileepi lapsi,
Apua suotta odottaa...

Lasten Osasto

Eipä muista herrasjoukko
Köyhän äidin kuolemaa...

Arvaa sen mitä heistä
Kerran kasvaa maailmaan,
Kun lapsena jo tällä lailla
Pieni sydän murretaan.

Näistä juuri varttua voi
Se köyhälistön armeija,
Joka vapauden eestä
Uhrata voi kaikkensa.
Ida Niemelä.

WOODLAND, WASH.

Olen jo monta kertaa aikunut kirjoittaa Toverittareen, mutta eipä sitä vaan ole tullut kirjoitetuksi. Nyt minä päätin, että ainakin kerran minä yritän.

Tämä kevät on täällä ollut kauniinlaista. Perunaa jo kylvettiin aluksi tänäpäivänä.

Täällä Woodlandissa ei ole Ihanneliittoa, vaan sunnuntai-koulu tänne pian pitäisi perustaa.

Kun näin ensikerran kirjoitaa Toverittareen, ei minulla ole paljon kertomista.

Toveruudella, — Eino Koski.

WORCESTER, MASS.

Halkoo kaikki pienet Toverittaren lukijat! Minä olen monta kertaa ajatellut, että minä kirjoitan, mutta ei ole tullut toimeksi. Nyt ei ole minulla koulua, kun on tullutko meidän alakerrassa, niin minä ajattelin, että minä kirjoitan, kun en voi mennä paljon ulos. Minä olen kahdeksitoista vuotta vanha ja olen kahdeksanluokassa.

Täällä on satanut kovin paljon, mutta ehkä se nyt alkaa lopettamaan, kun kesä lähenee. Pian päästään ulmaan. Minä aina käyn meidän "pieneksi"-kentällä uimassa. Sitä kutsutaan "Mölyläksi", vaikka se on nätti paikka, sen nimi ei ole kovin 'auloinen.

Me aina lähemme kotoa siinä kahdeksan paikolla aamulla, eväs mukana tietysti, ja tulemme kotiin sitten, kun aurinko alkaa laskemaan. Siellä on hyvä ranta uida ja meillä on kovin hauskaa.

Meidän sunnuntai-koulu on jo lopettu, mutta ei ole vielä Ihanneliittoa.

Tämä Worcesterin Ihanneliitto ei ole hyvässä järjestyksessä, nun ei ole opettajia. No, kyllä nyt jo lopetan. Toivon hauskaa kesää kaikille lapsille.

Hilma Peterson.

HANNA, WYO.

Pitkästä ajasta kirjoitan nyt Toverittareen. Ajattelin, että kirjoitan, vaikka en vielä osakaan paljon Suomea. Haluan opetella lukemaan ja kirjoittamaan. Lukea osaan paremmin, kun kirjoittaa. Minä olen ainoastaan 11 vuoden vanha. Olen viidennessä luokassa koulussa.

Minulla on 3 veljeä, vanhin on 13 vuoden vanha, sitten olen minä ja minusta seuraava, Väinö, on 9 vuotias. Eugene on nuorin.

Täällä on nyt ensimmäiset kesäpäivät.

Kirjoittakaa toisetkin pikku tytöt ja pojat.

Toivon kaikille Toverittaren lukijoille hauskaa kevättä.

Yrjö Eskeli.

— Tahdotko tietää mitä työläisnaiset toimivat ja ajattelevat. — Tilaa Toveritar

Kielletty puu

(Satu)

Adami ja Eva asustivat Paradiisissa. Viljelemällä sitä ja hoitamalla sen hedelmäpuuta ja pensastoja, saivat he välttämättömimmän eläntonsa.

He olisivat tulleet työllään hyvinkin toimeen, ellei heidän olisi tarvinnut osaa työnsä tuloksista luovuttaa erälle herralle, joka sanoi itsensä Paradiisin omistajaksi. Tämä herra, jolla oli palveluksessaan asetettuja käskyläisiä, verotti heitä ankarasti. Vieläpä määräsikin hän, että Adami ja Eva eivät saa Paradiisin parhaisiin hedelmäpuihin koskea ollenkaan. Kun Adamin ja Evan näin ollen täytyi viljellä vain Paradiisin karulinta, hedelmättömintä osaa ja kun heidän täytyi luovuttaa työnsä tuloksista suurin osa sille herralle, joka kutsui itsensä Paradiisin omistajaksi, saivat he työstään vain niukan leivän. Leipää hankkiessaan kului heidän alkansa niin tyystin, etteivät he voineet tehdä itselleen edes pukuja, eivätkä saaneet tilaisuutta virkistää itseään ilonpidolla.

Mutta lopulta he kyllästyiivät Ihan raskaaseen elämäänsä. Ja silloin sanoi Eva miehelleen:

— Kuule mieheni! Heitä nyt jo lapio pois kädestäsi ja asetu hetkeksi kuuntelemaan pakinoitani.

— Ei ole aikaa, murahti Adami uupunena.

— Rakas mieheni, vastasi Eva innokkaasti. Minä tiedän jo, mitenkä saamme enemmän aikaa!

Tämän sanottuaan juoksi Eva Paradiisin hedelmällisimpään palkkaan ja toi sieltä Adamille kantamuksen hedelmiä. Mutta Adam, joka oli asottunut katselemaan vaimonsa puuhia, pudisti päätään ja sanoi:

— Älä tuo niitä! Sillä ne ovat Paradiisin omistajan. Etkö muista, että hän on kieltänyt niitä ottamasta.

— Muistan, muistan, intti Eva. Mutta me olimme hölmöjä, kun noudattimme hänen kieltoaan. Hänhän ei ole sen paremmin Paradiisin omistaja kuin mekään. Ei hän edes tee työtäkään, kuten me.

Silloin Adam heitti lapion luotaan ja ajatteli kotvasen. Vaan Eva jatkoi puhettaan:

— Kun tästä lähtien viljelemme vapaasti vain parhaita palkkoja ja pidämme kaikki, minkä työllämme luomme, jääpi alkua tehdäksemme välttämättömät puvut sekä tutkiaksemme ihmeellistä luontoa ja huvittelaksemme. Jos sitä vastoin edelliseen tapaan elämme, niin kuolemme pian nälkään, lapsemme kuolevat nuorina ja elämämme yleensä ei ole elämisen arvoista. Ota siis ja syö rohkeasti!

Ja Adam söi. Sillä ajattellessaan asiaa, hän oivalsi, että Paradiisin herra oli häntä pettänyt. Hän ei ollut sitä enemminkin ajatellut, vaan usko, mitä tuo mahtava herra oli hänelle esittänyt. Sitäpaitsi hän pelkäsi tuon herran kamalaa uhkausta. Mutta nyt, kun hän huomasi, ettei mainittu herra voinut todistaa itseään Paradiisin omistajaksi ja nähdessään kurjan elämänsä, päätti hän henkensä uhalla yhdessä Evan kanssa ottaa oikeutensa takaisin.

Mutta silloin Paradiisin herra sai tietää, että Eva oli ottanut kielletyn puun hedelmiä ja syönyt niitä miehensä kanssa. Ja hän kokosi ympärilleen asetetut käskyläisensä ja ryhtyi tutkimaan Adamiä ja Eevaa. Vaikka Eva ja Adam koettivat puolustaa tekoaan, vetosi Paradiisin herra voimaansa ja ajoi heidät ulos Paradiisista.

Harhalltuaan ympäri maita, löysivät nämä häädetyt Paradiisin asukkaat uusia Paradiiseja. Mutta kullakin oli omistaja. Näissä Paradiiseissa oli orjia. Ja niiden ulkopuolella oli nälkiintyneitä kulkureita, jotka olivat saaneet jättää paradiisinsa syystä, että hädissänsä olivat syöneet siitä puusta, joka kantoi parhaita hedelmiä. Niin näiltä kulkureilta kuin orjiltakin anastettiin sekun vähä omaisuus, mikä heillä oli, nimittäin voima ja terveys sekä vapaus, niiden hyväksi joilla jo ennestään oli kyllin omaisuutta.

Mutta taaskin häitä opetti Eeva ja Adami, sekä heidän kärsimystoveritään. He huomasivat ensiksikin, että ilman heidän työtään ei kenenkään elämä ole turvattu. Sen lisäksi näkivät he, että heitä oli enemmän kuin herroja Paradiiseissa. Ja siihen katsoen uskalsivat he ryhtyä uudelleen vallottamaan Paradiiseja omikseen.

Ja kun he jonkun aikaa vielä puuhaavat, aukeaa Paradiisien portit. Ja silloin niitä ei erikoisesti omista kukaan. Eläkö niissä ole silloin enää kiellettyä puuta.

Aleksis Päivrinta.

Työn marttyyrit

(Jatkoa toiselta sivulta)

— Niin, kyllä olen sama mies, mutta jos herra työnjohtaja myöntyy, alkaisin työhön vasta päivälliseltä. Minun on käsketty ottaa selvää siitä Mikko Ojalan eilisestä loukkaantumisesta, mitenkä se on tapahtunut. Jos voisit soittaa sairaalaan, kysyisin kuinka hän siellä jakana?

— Ooo! Jaa! Ei sentähden tarvitse soittaa mihinkään, hän makaa tuolla ruumishuoneessa. Huolimaton roisto! ... Välinpitämättömyydessään tappoi itsensä!

— Mutta sehän kuulustaa vähän oudolta — eilen tuotiin sana, että hän oli vaan loukkaantunut ja tänään te sanotte, että hän on jo kuollut. — Kumpikohan noista sanomista on oikea? Minusta kuulustaa että ei kumpikaan. — Oletteko varma, herra työnjohtaja, että tämä mies, Mikko Ojala, käveli putoavan hirren alle omasta vapaasta tahdostaan?

— Kuulkaas, herra Kekonen! Minun ei ole pakko puhua teille tästä asiasta mitään, sanoi työnjohtaja. — Vielä vähemmän senkin tähden, että te ette kuulu koko tähän asiaan. Vaan jos te välttämättömästi haluatte tästä tietää, on teidän paras kävellä konttoriin ja keskustella herra Lindgvistin kanssa, hän on liikkeen päähoitaja.

Mutta Kekonen yhä kiristää työnjohtajaa sanoen:

— Te ette siis tiedä tästä tapahtumasta mitään, koska ette halua siitä puhua. Tarkoitin, että te ette nähtyit sitä tapausta?

— Näin koko tapahtuvan aivan täydellisesti, vastasi työnjohtaja. — Hän seisoi suorana kuin seisvas hirren alla kun se putosi.

Samassa oli herra Lindqvist etäänpästä tulemassa heitä kohden. Työnjohtaja hänet huomattuaan juoksi häntä vastaan. Hiljaa supattamalla he puhuivat jostakin, työnjohtajan tuontuostakin viitaten sinne päin, missä Kekonen seisoi. Heidän päästyään Kekosen kohdalle sanoi herra Lindqvist hyvin ystävällisellä äänensävyllä:

— Herra Kekonen on hyvä ja tulee konttoriin, voimme keskustella joistakin kysymyksistä.

Koko välin Lindqvist vihelteli ahkerasti. Sisään konttorirakennukseen tultuaan alkoi Lindqvist puhua:

— Te näytätte olevan ymmärtäväinen mies, olen päättänyt maksaa teille kolme markkaa päivältä heti alunperin. Mutta samalla teidän täytyy olla ymmärtäväinen tässä Mikko Ojalan kuolema-jutussa.

(Jatk.)